

Bizdə də prodüссерlik məktəbi yaradılmalıdır

Həmsöhbətim Xalq artisti, Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru, Prezident təqaüdçüsü Həmidə Ömərovadır. Onunla yaradıcılığı və kinonun problemləri barədə danışdıq. Aktrisa sənət yoluna nəzər salaraq bildirdi:

– Az.Tv-də rejissor Həsən Seyidbəylinin çıxışından eşitdim ki, Azərbaycan incəsənət tarixində ilk dəfə Moskva Dövlət Kinematografiya İnstitutunda azərbaycanlı tələbələr üçün kurs açılıb. Dedi, oxumaq istəyənlər sənədlərini bizim İncəsənət İnstitutuna təqdim etsinlər. Onda mən BDU-nun filologiya fakültəsində oxuyurdum. Ona görə Yevgeni Matveyevin qarşısında imtahan verəndə B.Vahabzadənin “Ümid ver mənə” şeirini deyə-deyə ağıladım. Həsən Seyidbəyli dedi ki, qızım, sən bu gözəl gözləri niyə incidirsən, ümid istəyirsən, biz də sənə ümid veririk. Məni qəbul etdilər. Beləcə oxudum, aktrisa oldum.

– Qayıdaq Bakıya, Həmidə xanım, siz kinostudiyaya gələndə “Azərbaycanfilm”in vəziyyəti necə idi?

–Yaxşı, kinostudiyanın dəhlizləri də parıldayırdı. İş qaynayırdı, dublyajlar, çəkilişlər. Kinoaktyorluq şöbəsi də fəaliyyət göstərirdi. Hər il 4 bədii film, Moskvanın sifarişi ilə 4 bədii televiziya filmi çəkilişirdi. Amma mən 6 ay filmə çəkmədim, dəvət olunmadım. Bir az da belə gözlədim. Sonra ardıcıl çəkildim. “Qızıl uçurum”da Şəfiqə, “Anlamaq istəyirəm”də Çinərə, “Yol əhvalatı”nda Zümrüd, “Babamızın babasının babası”, “Qorxma, mən sənənləyəm” “Üzeyir ömrü” və sair.

– İran filmlərində də çəkilmisiniz, müstəqilliyin ilk illərində kommersion filminə də çəkildiniz, “Şirbalanın məhəbbəti”ndə, amma sonra film istehsalı yerində saymağa başladı. Bu gün Kinematografçılar İttifaqının katiblərindən biri kimi vəziyyəti necə dəyərləndirirsiniz?

– Dünya kinosunun klassiklərindən biri Roman Polanski ömür boyu qara filmlər çəkmişdi, çünki uşaqlığı gestapoda keçmişdi, dramatik həyatı vardı. Ona həmişə sual verirdilər ki, sən necə rejissorsan, necə polyaksan ki, ancaq qara hissləri təbliğ edirsən, bəşəri film çəkmirsən? Heç nə cavab vermirdi. Müharibədən neçə il sonra bir film çəkdi – “Pianoçu” və hamının cavabı o filmə var idi. O səviyyədə film çəkmək üçün maddi baza olmalıdır. Bizim kinomuzun maddi bazası yoxdur, bu da reallıqdır, amma hazırda bizə zaman lazımdır.

Çox keçməyəcək, Azərbaycan kinosu sıçrayış edəcək, buna inanıram. Görürsünüz, kommersion filmləri inkişaf edir, çünki az pula bayağı film çəkmək olur. Bu mənada heç olmasa elə kommersion filmi çəkmək olar ki, həm ideologiyaya xidmət etsin, həm də pul gətirsin. Dövlətin vəsaiti ilə film çəkən hər hansı təşkilat pul qazanacaqsa, artıq özünün maddi bazası olacaq. Bu yolla Azərbaycan kinosunu yavaş-yavaş dalandan çıxartmaq mümkündür.

Rejissorlar ancaq festival filmləri çəkmək istəyir, festival filmləri baxılır. Mən özüm Fəcr festivalının münsiflər heyətinin üzvü olmuşam. O filmləri böyük maddi-texniki bazası olan ölkələr çəkir. Biz prodüссерlik məktəbi yaratmalıyıq. Prodüссерlərin film çəkməkdə maraqları olur, çünki oradan qazanc əldə edirlər. Kino ittiifaqının katiblərindən biriyəm. Biz masa arxasında oturub kinonu saatlarla müzakirə edirik, problemin həlli yollarını axtarıyıq.

– Kino tarixindən dərs deyirsiniz? Bəs, öz ixtisasınız?

– Bu tale işidir. Həmin fənni tədris edən müəllim işdən çıxandan sonra mənə təklif gəldi, mən də qəbul etdim. “Retro” televiziya layihəsi elə kino tarixi idi deyə, mövzu mənə yad deyildi. Arada düşündüm ki, bəlkə öz ixtisasımdan dərs deyim, amma artıq zaman keçmişdi, mən bu sahədə ixtisaslaşmışdım.

– Bu yaxınlarda yaradıcılıq gecəniz oldu. Təəssüratınız maraqlıdır...

– Yaradıcılıq gecəmdə gördüklərimi sözlə ifadə etməyə belə çətinlik çəkirəm. Xalq artistləri və Əməkdar artistlər, film və tamaşalardakı tərəf müqabillərim, tələbə yoldaşlarım çıxış etdilər. Əlbəttə, onlardan bu qədər səmimi sözlər eşitmək məni fərəhləndirdi. Salondakı tamaşaçılar arasında çox sayda doğmalarım, dostlarım, tələbələrım var idi. Tədbir dörd saat davam etdi – insanlar getmək istəmirdilər.

– Sizə gələcəkdə də yalnız uğur arzulayırıq.

R.QURBANLI
XQ